

Motion till riksdagen 2019/20:3264

av **Kristina Yngwe m.fl. (C)**

Ledarskap för klimat och grön omställning

Sammanfattning

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Effekterna av klimatförändringarna drabbar hela mänskligheten med fler extrema väderhändelser och naturkatastrofer. Torka, översvämningar och hunger tvingar människor runt om i världen att fly från sina hem. Stora delar av Sverige har drabbats av svår torka och enorma skogsbränder som förstör ofattbara mänskliga och ekonomiska värden. Klimatet kan räddas. Det är inte för sent. Men det kräver en djärv och offensiv klimatpolitik. Klimatet räddas inte genom att stoppa tillväxten och blicka bakåt. Det är inte genom att förkasta allt det goda som människans uppfinningsrikedom och tillväxten har gett oss som vi minskar utsläppen. Tvärtom är det just genom den mänskliga uppfinningsrikedomen och en grön tillväxt som vi klarar klimatomställningen. Vår teknik och smarta lösningar kan bidra till jobb och tillväxt här, samtidigt som det ger minskade utsläpp i omvärlden. Vi kan inte ensamma lösa de globala klimathoten. Men Sverige kan och ska vara pådrivande i det internationella klimatarbetet. Vi ska bidra till globala klimatavtal. Vi ska arbeta för att EU:s klimatpolitik blir mer ambitiös. Då krävs tydliga styrmedel istället för tomma planer. Det som släpper ut och smutsar ner ska beskattas och fاسas ut. Det förnybara och gröna måste gynnas. Så kan vi skapa en hållbar grön tillväxt som förenar ekonomisk utveckling och minskad klimatpåverkan. Så kan Sverige gå före, visa vägen och bli ett klimatföredöme för resten av världen.

Ett bättre klimat går hand i hand med ekonomisk utveckling och tillväxt. Med gröna jobb och företag skapas lösningar och resurser för att satsa på klimatåtgärder. Då krävs en klimatpolitik där globalt klimatansvar kombineras med lokalt miljöarbete. Det krävs också en närodlad klimatpolitik som tar hänsyn till att förutsättningarna ser olika ut i olika delar av landet och som ger människor, företag och kommuner redskapen att bidra till ett mer hållbart Sverige. Hållbarhetsarbetet kräver politiskt ledarskap, men vi alla bär också på ett eget ansvar där våra beteenden och val kan göra skillnad. I Centerpartiets gröna liberala politik litar vi på människors förmåga att ta eget ansvar för sina val. Vi vill att kostnader för klimatpåverkan blir högre och tydligare och att det blir lätt att göra rätt i vardagen.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka takten i EU:s klimatarbete och det internationella klimatarbetet för att nå Agenda 2030:s och Parisavtalets mål och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatmålen i Sverige och EU bör skärpas och att det långsiktiga målet bör vara att nå klimatneutralitet 2040 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vara ledande i det globala, europeiska och regionala klimatarbetet och främja regelverk på alla nivåer för att ekonomiska styrmedel effektivt ska kunna användas för minskad klimatpåverkan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stimulera och underlätta medborgares möjlighet att med konsumentmakt göra medvetna och klimatsmarta val och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatpolitiken ska visa hur vi uppfyller Parisavtalet och utgå från en rad åtgärder på alla nivåer – globalt, nationellt, lokalt, företag, organisationer och enskilda, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska främja hållbart byggande samt ta hänsyn till klimatpåverkan från byggnadens livscykel vid nybyggnation och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige via EU ska söka allianser globalt för att driva igenom miljö- och klimatkrav i WTO och i Chicagokonventionen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa EU:s utsläppshandelssystem och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fasa ut subventioner till fossila bränslen i hela EU och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatpåverkan från transportsektorn ska minska genom ökad användning och inhemsk produktion av klimateffektiva biodrivmedel, utökad elektrifiering och mer effektiva transportlösningar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentliga upphandlingar av transporter och biodrivmedel bör anpassas så att man ställer samma miljökrav som gäller för svensk produktion för alla biodrivmedel och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fasa ut fossila bränslen i transportsektorn till 2030, med vissa undantag, och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sjöfarten från svenska hamnar och all flygtrafik från svenska flygplatser ska ske fossilfritt senast 2040 och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör ta ett större ansvar att, genom upphandling, bygga ut infrastrukturen för fossilfri laddning och tankning i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Trafikverket bör ges i uppdrag att upphandla vätgaståg på en eller flera utvalda sträckor och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att miljözoner för sjöfarten bör införas för att styra mot anslutning till landström när fartygen ligger i hamn och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att avskaffa parkerings- och trängselskatteavgifter som skattebefriad förmån och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett e-tal för antal laddstolpar som bör finnas till antalet parkeringsplatser som byggs och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka miljöstyrningen för förmånsbilar genom att se över möjligheten att endast bilar som faller inom ramen för att få en bonus enligt bonus–malus kvalificeras som förmånsbilar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för laddning av elfordon via befintlig infrastruktur, bl.a. lyktstolpar, samt via nya marknadsmodeller och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentlig verksamhet ska gå före i klimatomställningen genom att alla fordon som staten, landstingen, regionerna och kommunerna köper in eller leasar ska vara miljöbilar från 2020 och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra möjligheterna för konvertering av bilar till mer miljövänlig drift och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att energideklaration ska införas på personbilar vid nybilsförsäljning och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa klimatdeklaration för kollektiva resor och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i EU ska verka för att rena biodrivmedel fortsatt ska kunna skattebefrias och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur fordonsskatten för tunga fordon i likhet med fordonsskatten för personbilar kan differentieras efter koldioxidutsläpp och transporteffektivitet och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en omställningspremie för att stärka incitamenten för en större andel förnybara drivmedel i arbetsmaskiner och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ha ett helt förnybart energisystem 2040 och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ellagen och elnätsregleringen bör ses över för att underlätta för ny teknik och nya affärsmodeller samt att minst timnivå bör införas för samtliga kunder i det svenska elsystemet senast 2025, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Svenska kraftnäts ansvar bör utökas till att omfatta den långsiktiga utvecklingen och balansen på elmarknaden och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en större andel av nätavgifterna bör bli rörliga och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att bygga ut överföringskapacitet och satsningar på småskalig och förnybar energiproduktion, smarta elnät, ökad användarflexibilitet och energilagring och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stimulera utbyggnaden av lokal elproduktion genom att de aktörer som investerar ska ersättas för den nytta de skapar för nätägare genom mindre belastning på stamnät och för Sverige genom att minska känsligheten i energiförsörjningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka incitamenten för lokala elproducenter, såväl privatpersoner som företag, att investera i överskottskapacitet och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa extra incitament till investering och/eller drift av sådan teknik som kan användas för att balansera snabba variationer i produktion från väderberoende källor och i förbrukning och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en mer flexibel elskatt som varierar beroende på efterfrågan för att minska belastningen på elnätet när efterfrågan på el är som störst och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten för havsbaserad vindkraft i Östersjön är en viktig resurs som måste utnyttjas och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort skatten för egenanvändning av solel för att stärka incitamenten och möjligheterna för att producera solel och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för mikroproduktion av förnybar el, bl.a. genom att underlätta för den som bor i lägenhet att vara andelsägare i en mikroproduktionsanläggning, och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna, utveckla och stärka lönsamheten för vattenkraften och dess viktiga roll i ett helt förnybart energisystem, genom minskat regelkrångel, respekt för äganderätt och effektiva miljöåtgärder med rimliga kostnader och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska ge Svenska kraftnät i uppdrag att fortsätta byggandet av en tredje elkabel till Gotland för att säkerställa öns elförsörjning och skapa förutsättningar för omställning till ett klimatsmart samhälle och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja fullständig integration av Europas elmarknader och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige och övriga europeiska länder ska öka den transnationella överföringskapaciteten i elsystemet och tillkännager detta för regeringen.

44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att investeringar i klimateffektiv teknik bör underlättas och att Sverige strävar efter att bli ett centrum för innovation för klimatinnovationer och grön teknik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör utlysa innovationstävlingar för att driva utveckling på områden med mindre kommersiell kraft och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statliga exportåtgärder som exportstrategi och exportkrediter ska fokusera särskilt på grön teknik och grön omställning i linje med Parisavtalet och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka incitamenten för minusutsläpp både i Sverige och EU genom investeringsstöd för testanläggningar och avdrag för företag som använder tekniken, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett lägsta golv för miljö och klimat, motsvarande basnivån i Upphandlingsmyndighetens krav, för all statlig upphandling samt att mål bör införas för att öka andelen upphandlingar som ställer ytterligare krav på klimat och miljö, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att livsmedel också ska omfattas av en obligatorisk klimatmärkning som på ett enkelt sätt visar produktens klimatavtryck, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige kraftigt ska minska fossilanvändningen i lantbruket och ersätta det fossila bränslet med förnybart och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tekniker för ökad kolinlagring i svensk jordbruksmark ska stimuleras och tillkännager detta för regeringen.

Ledarskap för klimatet

Klimatavtalet som träffades i Paris 2015 syftar till att begränsa temperaturhöjningarna till max två grader och helst 1,5 grader. Läget är dock allvarligt. Under 2016–2019 noterades rekordtemperaturer och Sverige, liksom många andra delar av världen, drabbades under 2018 av en lång torka med allvarliga konsekvenser för jordbruk, skogsbränder och människors hälsa. Även i andra delar av världen uppstår stora problem i klimatförändringarnas spår. Svältkatastrofer till följd av långdragen torka, människor som tvingas lämna sina hem på grund av havsnivåhöjningar, extrema nederbörds mängder som får kostsamma konsekvenser i stadsmiljö. För att nå Sveriges klimatmål om nettonollutsläpp till 2045 som sju partier enades om i Miljömålsberedningens klimatbetänkande krävs ett nytt ledarskap i klimatpolitiken och politik som främjar förnybar energi, minskar utsläppen från transporterna och åter gör Sverige till en ledande kraft i EU och det globala klimatarbetet.

Sverige har unika möjligheter att vara både ledare och vinnare i den globala omställningen. Med naturresurser som skog och åkermark kan en ekonomi med bas i det förny-

bara ge Sverige fortsatt tillväxt och utveckling. Sverige har många både små och stora företag som ligger i framkant när det gäller att utveckla ny miljöteknik och hitta nya affärsmodeller i den gröna omställningen. Men för att Sverige ska kunna ta tillvara på den potential som finns krävs en generell politik som främjar innovation och företagande.

På samma sätt som företagande och innovation kommer ur enskildas egna drivkraft-er varken kan eller behöver politiken lagstifta fram engagemang för hållbarhet, miljö och klimat. Politiken ska vara möjliggörande, underlätta idéer, innovation och investeringar och röja hinder för den omställning som redan pågår. Regler och skatter ska därför utformas så att det är lönsamt att vara miljö- och klimatsmart och utveckla varor och tjänster som minskar miljöpåverkan och resursförbrukning.

Tack vare den ansvarsfulla politik som fördes med Centerpartiet i alliansregeringen har Sveriges ekonomi stått sig stark i den globala konkurrensen. Sverige har legat långt fram i omställningen till klimatsmart och förnybart. Under åren 2006–2014 minskade utsläppen med nästan 20 procent samtidigt som BNP ökade. Den trenden har tyvärr brutits. Under en längre period, 2015–2017, har utsläppen minskat med mindre än en procent per år och preliminär statistik från Naturvårdsverket visar att utsläppen 2018 ökar något. För att Sverige ska fortsätta att vara en stark kraft i den hållbara omställningen krävs ett nytt ledarskap för miljö och klimat med en politik som med effektiva verktyg förenar ekonomisk tillväxt med minskade utsläpp och mindre miljöpåverkan.

Ledarskap i EU och internationellt

Klimatet känner inga nationsgränser och effektiva svar på de utmaningar vi står inför behöver vara internationella. Det krävs ett starkt globalt klimatarbete och när andra länder vacklar behöver Sveriges och EU:s röst vara tydlig. Genom att i praktiken visa att ekonomisk tillväxt och minskad miljöpåverkan går att förena och skapar jobb, kan Sverige visa ledarskap internationellt. Samtidigt kan Sverige inte ensamt möta klimat- och hållbarhetsutmaningarna. Eftersom Sveriges utsläpp är små i ett globalt perspektiv är det viktigt att vara pådrivande regionalt, i EU och internationellt för att minska de globala utsläppen. För att nå målen i Parisavtalet krävs snabbare minskning av utsläppen än vad vi ser idag och mer kraftfulla åtgärder. Det är centralt att utsläpp av koldioxid prissätts effektivt och de positiva erfarenheterna från koldioxidskatter, utsläppshandel och minskade fossilsubventioner behöver spridas och utvecklas internationellt.

Inte minst måste Sverige ligga på för att se till att EU uppfyller sina åtaganden i Parisavtalet och Agenda 2030 och är drivande för att EU uppdaterar sina klimatmål och sitt klimatarbete i linje med Parisavtalet. Centerpartiet vill höja ambitionen för EU:s klimatarbete och driver samma tuffa mål för Europa som vi gör för Sverige. Vi vill se tuffare mål för klimatutsläpp, energieffektivisering och andelen förnybar energi. Målen måste skärpas till att motsvara nettonollutsläpp till 2040 på både svensk och europeisk nivå, och delmålen 2030 måste skärpas i linje med detta.

Centerpartiet vill att alla länder ska bidra till måluppfyllnad och vill därför se bindande nationella klimat- och energimål för EU:s medlemsländer. Det behövs skarpa ekonomiska sanktioner så att länderna tar målen på allvar, eftersom endast ett fåtal länder ser ut att nå målen. Det måste få så kännbara konsekvenser för ett EU-land att inte uppfylla målen, att det är bättre att investera i den gröna omställningen än att låta bli.

Just nu pågår ett arbete med att ta fram en långsiktig klimatstrategi på EU-nivå. Denna strategi ska peka ut och konkretisera hur EU-länderna ska kunna leva upp till Parisavtalet och de löften som gavs där. Det är avgörande att vi så snabbt som möjligt sätter ett tydligt mål för nettonollutsläpp på EU-nivå. Samtidigt måste vi också kraftigt skärpa våra insatser här och nu. Klimatlagstiftningen på EU-nivå måste skärpas och klimatambitionerna höjas under kommande mandatperiod.

Lite mer än hälften av EU:s utsläpp i dag faller utanför utsläppshandeln till exempel transporter, byggnader och jordbruk. Medlemsstaterna har bindande mål för att minska utsläppen i dessa sektorer. Därför är det viktigt att medlemsstaterna kan använda effektiva ekonomiska styrmedel för att nå dessa mål och att EU:s klimatambitioner inte motarbetas av stelbenta statsstödsregler eller skatteregler. Nuvarande regelverk behöver ses över så att EU:s åtaganden i Parisavtalet ska kunna nås. Sveriges klimatskatter har historiskt utgått principiellt från att koldioxidskatt endast belastar energi från fossil kol och inte åläggs förnybara bränslen. Detta är en princip som är grundläggande för Centerpartiet och vi anser att det är viktigt att EU inte begränsar vår möjlighet att tillämpa detta verktyg. Centerpartiet anser att politiken inte bör värdera olika råvaror och dess lämplighet för biodrivmedelsproduktion utan istället låta teknikneutralitet och klimateffektivitet vara centralt när styrmedel utformas.

Subventionerna till fossila bränslen i EU beräknas till mellan 39 och 200 miljarder euro per år, vilket inte bara sätter prissignalerna ur spel utan också är långt mycket mer än det som satsas på den gröna omställningen. Vi måste både skrota subventionerna och öka satsningarna på förnybart för att EU:s åtaganden i Parisavtalet ska kunna nås.

EU:s främsta klimatverktyg måste bli mer kraftfullt

EU:s främsta klimatverktyg, handeln med utsläppsrätter (EU ETS) har under de senaste åren förbättrats. Ytterligare skärpningar krävs dock för att det ska bli ett modernt och effektivt verktyg för att nå klimatmålen i Parisavtalet. Prissignalen behöver stärkas så att den driver fram investeringar i utsläppssnål teknik. Genom att skärpa taket för hur många utsläppsrätter som delas ut varje år, successivt minska överskottet på utsläppsrätter och införa ett prisgolv skapas större förutsägbarhet för industrin som vet vilket minimipris de har att förhålla sig till. Dessutom ger det drivkraft för att agera och investera tidigt i utsläppssnål teknik.

För att fler ska betala kostnaderna för sin klimatpåverkan behöver systemet utvidgas till fler sektorer, till exempel genom att även omfatta sjöfarten och den internationella flygtrafiken till och från EU. Ska handeln fungera effektivt behöver gratistilldelningen av utsläppsrätter upphöra. Därför anser Centerpartiet att nästa revidering av systemet ska medföra att alla utsläppsrätter ska auktioneras.

Dessutom måste den kompensation som vissa länder ger till sin industri för ökade energikostnader när utsläppshandeln får genomslag upphöra. Den motverkar hela syftet med utsläppshandeln, att ökade kostnader ska ge incitament att ställa om och effektivisera sin energianvändning. Dessutom snedvrider det konkurrensen.

Jaga utsläppen – inte transporterna

Att människor kan resa och att företag kan transportera varor är centralt i dagens samhälle och ekonomi. Behovet av effektiv logistik och snabba transporter kommer fortsätta öka när digitalisering och e-handel växer. Att kunna transportera sig snabbt mellan olika delar av landet gör att arbetsmarknadsregionerna växer och jobb och företagande kan växa i hela landet. Samtidigt står transportsektorn för en tredjedel av de totala utsläppen av växthusgaserna. Inte minst i stadstrafiken är utsläppen av partiklar och andra ämnen en stor källa till luftföroreningar. Det sker en snabb teknikutveckling med effektivisering, elektrifiering och nya förnybara drivmedel. Det skapar stora möjligheter till mer hållbara transportmodeller och transportsystem där utsläppen och miljöpåverkan från transporterna minskar – men inte mobiliteten.

Digitalisering och automatisering skapar helt nya möjligheter med autonoma fordon och delningstjänster. För att minska miljöpåverkan men behålla mobilitet måste transporterna bli effektivare, vi behöver mer forskning och introduktion av ny teknik på marknaden. För att bryta beroendet av fossila bränslen och minska klimatutsläppen krävs många olika lösningar och tekniker med mer energieffektiva fordon, en ökad biodrivmedelsanvändning, fordon med nollutsläpp som drivs med grön el eller vätgas men också nya lösningar med bilpooler och smarta digitala mobilitets- och delningstjänster.

Centerpartiet har sedan länge förespråkade ett system med reduktionsplikt som tvingar de som säljer drivmedel att årligen minska utsläppen med en viss procentsats genom inblandning av biodrivmedel. Det är positivt att en sådan reduktionsplikt nu införts, men det är viktigt att den är tillräckligt ambitiös, förutsägbar och att kvoterna sätts så de ligger i linje med målet om att utsläppen från transportsektorn ska minska med 70 % till 2030. Att öka användningen och produktionen av förnybara drivmedel som ersätter fossila bränslen i både personbilar, tunga transporter, flyg, sjöfart och arbetsmaskiner är oerhört angeläget.

Miljöstyrningen måste öka även för förmånsbilar. Centerpartiet anser därför att parkering och trängselavgifter bör avskaffas som skattebefriad förmån. På sikt bör endast bilar som faller inom ramen för att få en bonus enligt bonus–malus kvalificeras som förmånsbilar. Vi anser även att alla fordon som staten, landstingen, regionerna och kommunerna köper in eller leasar ska vara miljöbilar från 2020. Det är också oerhört angeläget att en ny nationell definition av miljöbil kommer på plats.

Det finns också skäl att överväga viss konvertering. De bilarna skall då självklart kunna ta del av stimulansåtgärder som ges till miljöbilar. Om en bilägare väljer att konvertera sin bil ska hen kunna finansiera det inom ramen för det gröna avdraget. Det gröna avdraget är Centerpartiets förslag för skatteavdrag för gröna investeringar, där privatpersoner likt ROT och RUT kan göra avdrag för kostnaden direkt på fakturan, till exempel vid investering i solceller och energilagring och laddboxar.

Vi vill också synliggöra alla olika typer av bränslets hållbarhetsegenskaper och att EU ställer rättvisande livscykelkrav på både fossila och förnybara bränslen samt att bränslet ursprungsmärks vid pumpen. Vi vill också införa energideklaration på personbilar vid nybilsförsäljning. Sammantaget bidrar det till fler medvetna val vid bensinstationen eller hos bilförsäljaren.

Staten bör också ta ett större ansvar att bygga ut infrastrukturen för fossilfri tankning och laddning, genom upphandling, där det idag inte är kommersiellt gångbart.

Det ska också löna sig att välja cykel eller kollektivtrafik för resor till och från arbetet.

Tunga transporter

Olika transportslag samverkar i hela transportarbetet och alla transportslag måste uppnå en högre klimateffektivitet. Även de riktigt tunga transporterna så som sjöfart och järnväg behöver ställa om. Fartyg bör använda landström, istället för att ligga med motorer igång i hamn. Ett sätt att styra över mot mer elanvändning i hamn, är att införa miljözoner, så att endast de fartyg som ansluter till landströmmen får komma in i de citynära hamnarna, medan de som fortsätter gå på tomgång och släppa ut stora mängder partiklar, får lägga sig i ytterhamnar. Det skulle ge tydliga incitament för kryssningsfartygen att investera i anslutningsutrustning. Sådan utrustning bör också standardiseras på europeisk och internationell nivå. Även järnvägssträckor som idag använder diesellok behöver hitta alternativ. Att subventionera fossil diesel är långsiktigt inte hållbart, och alternativen till fossil energi till exempelvis lok och sjöfart måste utvecklas och främjas. Trafikverket bör få i uppdrag att testa vätgaståg på en eller flera utvalda sträckor där elektrifiering inte är att vänta inom överskådlig tid, i syfte att ersätta diesellok. Längre och tyngre fordon i hela transportsystemet är också en viktig åtgärd för att öka klimateffektiviteten i transportarbetet.

För de tunga transporterna är reduktionsplikten en viktig del i arbetet att öka användningen av biodrivmedel. Ytterligare ett sätt att minska utsläppen från den tunga trafiken är att lastbilarna tankas med rena biodrivmedel. Fortsatt skattebefrielse på rena biodrivmedel är i nuläget avgörande för att dessa ska kunna konkurrera med fossila drivmedel. För den tunga trafiken som agerar i hård internationell konkurrens vill vi införa en möjlighet till bonusåterbäring för dem som kan visa att hälften av drivmedelsanvändningen under året varit förnybar. Förutom en ökad användning av biodrivmedel i de lastbilar som redan rullar på våra vägar vill vi också införa styrmedel som ökar incitamenten vid inköp av nya lastbilar. Därför föreslår vi förändringar i fordonsskatten för tunga fordon som i likhet med fordonsskatten på personbilar differentieras efter koldioxidutsläpp och transporteffektivitet. Centerpartiet vill dessutom införa en ökad avdragsrätt för inköp av de lastbilar som är mest klimateffektiva.

Sveriges produktion av biodrivmedel måste öka

Vi behöver bränslen som fungerar i dagens motorer, eftersom nya bilar som säljs kommer att köras långt in på 2030-talet. Vi behöver förnybara bränslen för tyngre fordon som inte lika lätt elektrifieras och vi behöver ökad effektivitet i motorerna för de lättare fordonen. Det är därför viktigt att bygga ut en grundläggande fossilfri tankning och laddning för en mängd olika bränslen.

Sverige har kommit långt vad gäller användningen av förnybar energi i transportsektorn. Idag är ungefär var femte liter förnybar. Tyvärr produceras endast en marginell andel i biodrivmedel Sverige trots fantastiska förutsättningar. För att andra länder också ska kunna utnyttja biodrivmedel i högre grad måste produktionen samlat i världen öka. Här finns en enorm potentiell marknad för Sverige och de svenska gröna näringarna.

Det kan förutom klimatnytta skapa nya jobbtillfällen och ökade resurser till landsbygden. Vårt mål är att Sverige ska vara världens bästa land för gröna investeringar.

Idag går en stor andel av världsproduktionen av till exempel HVO till den svenska marknaden. Av den totala användningen av biodrivmedel importeras ungefär 85 procent. Det är inte rimligt när vi själva har så goda förutsättningar att producera biodrivmedel med hög klimatnytta. På samma sätt som Sverige kan agera Europas gröna batteri genom att producera och sälja förnybar energi från våra fantastiska naturresurser kan vi göra skillnad inte bara i vårt eget land, utan även vår omvärld, både med tekniskt kunnande och via produktion av förnybara drivmedel. Det är en god affär för Sverige, och säkerhetspolitiskt viktigt att Sverige blir mer självförsörjande på biodrivmedel.

För att få investeringar på plats krävs långsiktighet. Nödvändiga investeringar räknas i flera tiotals miljarder kronor och avskrivningstiderna sträcker sig över mycket lång tid. Centerpartiet vill tillsätta en branschkommission som utreder hur förutsättningarna för inhemsk produktion av biodrivmedel kan förbättras i syfte att realisera den fulla potentialen. Politiken för biodrivmedel i Sverige och EU är i huvudsak inriktad på att öka efterfrågan av biodrivmedel. För att fortsätta utfasningen av fossila drivmedel i transportsektorn behöver vi ett breddat fokus, med större incitament till inhemsk produktion. Att på olika sätt ställa samma miljökrav för produktionen av råvaran på importerade biodrivmedel som gäller för svensk produktion är en viktig princip som borde få betydligt större genomslag i den svenska politiken och lagstiftningen på biodrivmedelsområdet, inte minst i den offentliga upphandlingen av transporter och drivmedel.

Centerpartiet vill, samtidigt som Sverige ökar produktionen av förnybara drivmedel, även helt fasa ut fossila bränslen i transportsektorn, med vissa undantag, från 2030 och anser att sjöfarten från svenska hamnar och svenskars flygresor från svenska flygplatser ska ske fossilfritt senast 2040. För att möjliggöra detta krävs investeringar i fossilfria bränslen som kan ersätta fossilt jetbränsle. Här krävs tydliga spelregler och goda förutsättningar så att de projekt som industrin planerar verkligen blir av. Det är också av högsta vikt att de reduktionsplikter som införs, för såväl flyg som den befintliga vägtrafiken, inte blir ett tak för inblandningen. De aktörer som väljer att ha högre andel förnybart i sitt bränsle oavsett transportslag, ska premieras för det.

Elektrifiering och laddinfrastruktur

För att nå målet om fossilfria transporter behöver många olika tekniker användas. Utöver ökad andel biodrivmedel är elektrifiering viktig. Teknikutvecklingen, inte minst av batterier, går fort. Den utveckling vi ser på personbilssidan sprider sig även till sjöfarten och till den tunga trafiken. Centerpartiet vill därför se en nationell plan för elektrifiering av transportsektorn, som inkluderar satsningar på alternativa drivmedelsstationer i hela landet, förenklade byggregler för laddstolpar vid nya parkeringar och bostadshus, satsningar på forskning och demonstration av elvägar och elektrifiering av godstrafik och busstrafik. Samhällsplaneringen måste inriktas på smarta och transportsnåla alternativ för såväl personresor som godstransporter. Ett konkret exempel är den elektrifierade demonstrationssträckan för tunga transporter i Gävle som uppvisat goda resultat. Trafikverket bör i samarbete med näringsliv och berörda regioner identifiera och investera i områden för demonstrationsförsök kan inledas.

För att öka elektrifieringen i transportsektorn är en utbyggd infrastruktur för laddning oerhört avgörande. Därför vill vi tillåta laddning av elfordon via gatubelysningen. Elen är redan framdragen och stolparna finns redan i gatumiljön. Det är smart, enkelt och billigt jämfört med att dra fram el till helt nya laddstolpar. Det går att ladda elfordon via lyktstolpar, men det är inte tillåtet. Stolparna får enligt en förordning bara användas för belysning. Centerpartiet vill därför ändra denna förordning, så att lyktstolparna kan användas även för att ladda elfordon. För att ytterligare förbättra infrastrukturen för laddning vill vi även införa ett e-tal som anger hur många laddplatser som bör finnas vid anläggning av en ny parkeringsplats. Vi vill även se nya marknadsmodeller växa fram som ökar möjligheten att ladda sin bil på olika platser vid olika laddpunkter och med olika operatörer.

Omställningen i de gröna näringarna

För att nå uppsatta klimatmål kommer kraftigt minskade utsläpp vara den viktigaste åtgärden. Upptaget av koldioxid i skog och mark kommer också vara en viktig del i måluppfyllelsen, samtidigt som råvaror från den aktivt brukade skogen och jordbruket i större utsträckning måste ersätta produkter med fossilt ursprung. Även inom lantbruket och skogsbruket är det viktigt att öka andelen förnybar energi i arbetsmaskinerna. Centerpartiet vill se ett fossilfritt jordbruk och skogsbruk. Det pågår redan en omställning, men de gröna näringarna behöver ha rätt ekonomiska förutsättningar för att bli fossilfria. Även i lantbruket ska det löna sig att tanka fossilfritt – vilket inte är fallet idag när fossil diesel i och med skatteåterbäringen ofta är billigare än de förnybara drivmedlen. Vi vill därför införa en omställningspremie för dem som tankar förnybart i sina arbetsmaskiner.

Ett helt förnybart energisystem

Centerpartiet står bakom energiöverenskommelsen som slöts 2016. Den skapar ett långsiktigt mål om utbyggnad av förnybar el. Överenskommelsen förlänger elcertifikatsystemet, värnar både småskalig och storskalig vattenkraft och skapar stabila marknadsförutsättningar för såväl elproduktionsbolag som mikroproducenter, pekar ut mål och viktiga reformer för ett mer flexibelt elsystem. Energiöverenskommelsen ger de långsiktiga förutsättningar som krävs mer för att nå ett helt förnybart energisystem.

Vattenkraft

Vattenkraften spelar en central roll för att Sverige ska uppnå målet om 100 procent förnybar elproduktion till år 2040. Genom den nya lagstiftningen om vattenkraft har det skapats enklare regler och rimliga krav som förenar miljöåtgärder med långsiktig lönsamhet för vattenkraften, ökad produktion av förnybar el och fortsatt skydd för utveckling av infrastruktur, bostadsbyggande och gröna näringar. Det är viktigt att den nya lagstiftningen får genomslag i myndigheters och domstolars arbete och prövningar. Därför bör myndigheterna med utgångspunkt i principerna för den nya lagstiftningen se

över alla relevanta regelverk och föreskrifter bland annat kring KMV-klassning, så att regelkrånglet minskar, miljöprovningarna blir mindre kostsamma och möjligheten att utveckla den förnybara elproduktionen får fullt genomslag.

Den nya lagstiftningen och den fond som branschen inrättat för att underlätta arbetet med att ge vattenkraften moderna miljötillstånd är ett viktigt steg framåt för en mer ändamålsenlig vattenförvaltning. Det återstår dock andra delar av vattenförvaltningen, bland annat vad gäller markavvattning och dammar som anlagts med andra syften än kraftproduktion. Arbetet med att reformera vattenlagstiftningen och vattenförvaltning behöver fortsätta och de principer som varit vägledande för de nya reglerna för vattenkraften, om minskat regelkrångel, respekt för äganderätt och effektiva miljöåtgärder med rimliga kostnader, bör få genomslag i vattenförvaltningen i sin helhet.

Investera i elnäten och i ny teknik

Ett av de stora problemen i det svenska elsystemet är inte tillgången på energi, utan tillgången på lokal kapacitet; att elen som produceras inte når dit den behövs. Vi ser redan idag begynnande problem i såväl storstadsområden som i mindre orter på grund av att elnätet inte är tillräckligt utbyggt och att lokal produktion inne i städer läggs ned eller inte expanderar i samma omfattning som behoven ökar. För att avhjälpa problemen behövs nya lösningar. Att bygga ny storskalig elproduktion, som kärnkraft, som vissa hävdar, avhjälper inte problemet, eftersom det handlar om flaskhalsar i näten in till städerna och brist på elproduktion lokalt. Vi behöver istället öka den lokala kraftproduktionen, överföringskapaciteten samt korta tillståndsprocesserna för nya ledningar och för nya produktionsanläggningar. Tekniken måste användas smartare. Elnätsregleringen och lagstiftningen behöver anpassas till rådande läge och det behöver bli mer lönsamt med kraftvärme och annan lokal elproduktion.

Ny teknik med batterier och digitalisering ger nya förutsättningar och lösningar för effektivisering, energilagring, flexibel användning och smarta elnät. Vi kan skapa exportmöjligheter för teknik, kunskaper och förnybar energi, samtidigt som vi tryggar vår och våra grannländers elförsörjning. Detta kommer kräva nätinvesteringar och utbyggd överföringskapacitet som ger större möjlighet att exportera el till våra grannländer. Att EU:s energimarknader integreras och effektiviseras skapar stora möjligheter. Export av förnybar el gör stor klimatnytta när den ersätter fossil produktion i andra länder. Med ökad överföringskapacitet har Sverige och hela Norden därför stor potential att bli Europas gröna batteri.

Med en ökad andel väderberoende kraftproduktion ökar också behovet av mer flexibel elanvändning och med större användarflexibilitet för att sänka effektuttaget under vissa perioder. Då är det viktigt att det ska löna sig att planera sin elanvändning. Genom en mer flexibel elskatt som varierar beroende på efterfrågan kan belastningen minskas när trycket är som hårdast och skapa nya affärsmöjligheter för lagring när efterfrågan är låg. Smarta, och uppkopplade, apparater och smarta elnät ytterligare kan också öka användarflexibiliteten och avlasta elnätet. Mer närproducerad el ökar också flexibiliteten, gör systemet mindre sårbart och kan ge sänkta kostnader inte minst på landsbygden. För att öka den närproducerade elproduktionen vill Centerpartiet slopa skatten för egenanvändning av solex samt att du ska ha möjlighet till skatteavdrag om du är bosatt i en lägenhet men andelsägare i en mikroproduktionsanläggning, något som idag inte är

möjligt. Vi anser också att det krävs åtgärder för att förbättra förutsättningarna för mikroproduktion av förnybar el.

I det förnybara kraftsystemet är det betydligt fler timmar med stora elöverskott, än med stora underskott. Systemmässigt innebär det en större utmaning. Centerpartiet vill möjliggöra nya affärsmodeller och användning av mer el när den är billig. Som konsument ska det vara möjligt att bidra till en systemtjänst som är positiv för elnätet, till exempel genom att ladda din elbil vid tidpunkter med stora överskott och på så sätt få betalt för det. För att uppnå detta vill vi att samtliga kunders elförbrukning ska mätas och debiteras per timme som högsta enhet. Vi vill även att elskatten ska bli flexibel genom att den läggs procentuellt på fakturan, istället för som en fast avgift i ören/kWh. Fördelarna med en ökad användarflexibilitet uppkommer främst på systemnivå i elnätet och i samhällsekonomiska möjligheter till utökade etableringar. Vårt mål är att de vinsterna också ska komma kunderna till del i högre grad.

En tredje kabel till Gotland

Gotland har sedan lång tid varit beroende av kablar från fastlandet för sin elförsörjning samtidigt har Gotland under de senaste åren upplevt en allt osäkrare elförsörjning, med allt fler totalavbrott. Detta är hämmande för öns utveckling, både för pågående verksamheter, utökning av befintliga verksamheter och för nya etableringar. Behovet av en stabil elförsörjning är väldigt påtagligt hos alla, det är en grundförutsättning för alla landsändar och inte minst en förutsättning för att den tunga industri som finns på Gotland ska kunna ställa om och bli klimatneutral.

Gotland var lovade en tredje elkabel sedan Svenska kraftnät tog ett inriktningsbeslut 2009 om att genomföra 1 000 MW överföringskapacitet till ön. Därmed skulle det sista länet kunna anslutas till stamnätet. Under 2017 avbröts dock detta arbete när Svenska kraftnät meddelade att projektet med Gotlandskabeln avslutades. Gotland har goda naturliga förutsättningar för vindkraft och solkraft. Sedan lång tid är det stopp med utökad anslutning av storskalig förnyelsebar energiproduktion eftersom de befintliga kablarna är fulla.

Flera planerade investeringar i sol- och vindkraft riskerar att utebli. Parallellt med detta beslut har regeringen gett Energimyndigheten i uppdrag att utreda hur Gotland skulle kunna bli självförsörjande på el. Detta uppdrag rimmar illa med Svenska kraftnäts beslut. För att möjliggöra en ökad utbyggnad i förnybar kraftproduktion på Gotland anser Centerpartiet att regeringen ska ge Svenska kraftnät i uppdrag att fortsätta bygga det av en tredje elnätskabel till Gotland.

Gör det billigare och enklare att investera hållbart

Det finns en stor potential att minska utsläppen i fastighetssektorn. Kostnadseffektiva insatser för energieffektivisering, isolering och ventilation kan ge stor klimatnytta. Skatter påverkar hur människor och företag betar sig. Därför vill vi göra det mer lönsamt med gröna investeringar och miljövänlig teknik genom att införa ett grönt avdrag, som fungerar som ett dubbelt ROT-avdrag för klimatsmarta investeringar i hemmet.

Sverige har fantastiska förutsättningar att leverera de gröna innovationer som världen efterfrågar för att nå Parisavtalets mål och mer cirkulär ekonomi. Vi har en tradition av innovativa människor och företag, vi har en välutbildad befolkning och vi har stor trovärdighet inom grön teknik. Att USA:s ambassadör i Sverige under Barack Obama hade som ett av sina stora huvuduppdrag att leta efter intressanta bolag och tekniker i Sverige är ingen slump. När vi skapar och exporterar framtidens tekniker ger det inte bara fler jobb och företag här utan vi levererar klimatnytta som går långt bortom våra 0,2 procent av världens utsläpp.

Det offentliga behöver ta ett större ansvar för innovativa upphandlingar och tuffa krav för att ge trygga volymer till den som vågar ta risken och ansvaret att skapa och leverera spjutspetsteknologi.

När den svenska exportstrategin uppdateras bör utgångspunkten självklart vara att fokusera på grön teknik och att exportera klimatsmarta produkter och tjänster. De svenska systemen för exempelvis fjärrvärme och biogas är världsledande och på många andra områden har vi spjutspetsteknik som kan göra stor skillnad på miljöområdet, samtidigt som det skapar exportintäkter till Sverige. Det är också en självklarhet att de exportfrämjande åtgärder som finns, exempelvis exportkrediter, ska gå i linje med Parisavtalet. Mer av EU:s forsknings- och innovationsmedel bör också gå till innovationer inom miljö och klimat.

För att ytterligare öka Sveriges attraktivitet som innovationsland bör ett antal pristävlingar, likt den amerikanska stiftelsen X-prize, utlysas. X-Prize har i USA finansierat flera innovationer som syftar till att utveckla ett mer hållbart samhälle. Det offentliga utlyser en prissumma för den första som lyckas med en viss innovation till ett förutbestämt pris. Ett sätt att bidra till innovationskraft och investeringsvilja. Speciellt inom områden där det kan vara svårt att idag hitta motivation eller tydliga drivkrafter för marknaden att teknikutveckla.

Satsningar på minusutsläpp

Det finns fler åtgärder för att minska mängden koldioxid i atmosfären. Vi måste minska våra utsläpp av koldioxid, men vi måste även stärka arbetet med kolsänkor och ny teknik som tar bort koldioxid från atmosfären. Parallellt med att utsläppen ska minska måste även incitamenten för minusutsläpp, så kallade negativa utsläpp, stärkas, både när det gäller investeringar i testanläggningar och genom ett avdrag per ton faktiskt levererat minusutsläpp som de bioenergi-, industri- och kraftföretag som väljer att etablera tekniken i sina anläggningar kan få. Tekniken för minusutsläpp är dyr och betalningsviljan är idag låg, därför har Centerpartiet drivit igenom offentliga satsningar på minusutsläpp i Sverige. Det är viktigt att utvecklingen går framåt både nationellt och internationellt och därför vill Centerpartiet skapa ett system för minusutsläpp på EU-nivå där varje aktör som genererar minusutsläpp får ersättning för det. FN:s klimatpanel bekräftar i sin senaste rapport att minusutsläpp måste till om vi ska kunna nå klimatmålen. EU bör därför belöna minusutsläpp och på så sätt se till att tillräckliga investeringar kommer på plats.

Offentlig upphandling som verktyg

Offentlig upphandling behöver bli ett bättre och mer kraftfullt verktyg för att åstadkomma lägre klimatutsläpp, mindre gifter i vår vardag och driva utvecklingen mot cirkulära system. De miljö- och klimatmål som det offentliga sätter upp är det också rimligt och nödvändigt att det offentliga hjälper till att uppfylla. Detta kan möjliggöras genom förstärkta informationsinsatser, fortsatt arbete med upphandlingskriterier och genom att införa grundläggande hållbarhetskrav i lagen om offentlig upphandling. Upphandlingsmyndigheten har tagit fram olika krav som det offentliga kan använda sig av för att ställa tuffare miljökrav. De finns olika ambitionsnivå och de är frivilliga att använda. På den statliga nivån är det dock lämpligt att ett lägsta golv i form av de baskrav som kan ställas också ställs. Ett mål bör också vara att andelen avancerade och spjutspetskrav ökar.

Som exempel står Trafikverket för en mycket stor del av den svenska användningen av betong/cement. Det finns ny teknik som minskar utsläppen kraftigt, men den är något dyrare, vilket gör att den inte köps in. Utan efterfrågan blir kostnaderna högre och tekniken utvecklas inte i samma grad. Staten bör därför ta ansvar för att bidra till att pressa priser och utveckla tekniken för mer klimatsmart cement. Även om kostnaderna är betydande för producenterna ökar inte kostnaden för den sammansatta slutprodukten nämnvärt. Enligt studier från Chalmers handlar det för stål- och cementindustrins del om ungefär en halv procent i ökad kostnad för konsumenten vid köp av exempelvis en bil eller ett hus. I Nederländerna finns en modell med klimatrabatt för klimatsmarta anbud. Den bör utredas även i Sverige för att se om det kan passa in i vår lagstiftning. Det skulle göra att klimatsmarta alternativ gynnas, eller åtminstone inte missgynnas, jämfört med andra anbud.

Det finns även goda exempel på branschinitiativ som syftar till att öka och förbättra hållbarheten. "Fair transport" är ett frivilligt certifieringssystem från åkeribranschen med tydliga hållbarhetsmål som ställer krav i transportkedjan.

Hållbar mat och ett hållbart jordbruk

Centerpartiet vill stärka individernas möjlighet till medvetna val i mataffären. För konsumenten är det idag svårt att göra ett upplyst val när det kommer till klimataspekter från livsmedel. Maten står för ungefär en fjärdedel av de svenska utsläppen av klimatgaser. Samtidigt vill tre av fyra konsumenter kunna välja mat med lägre klimatpåverkan. Centerpartiet vill därför se en tydlig, obligatorisk, klimاتمärkning av livsmedel likt näringsdeklarationerna för att konsumentens val ska underlättas. Klimاتمärkningen bör omfatta såväl importerade som inhemskt producerade livsmedel och utsläppen ska beräknas ur ett livscykelperspektiv, där utsläpp från transporter och förpackningar ingår. Inledningsvis bör de produkter med högst klimatavtryck omfattas, i förlängningen bör även fler varor och tjänster omfattas av sådana deklARATIONER.

Sveriges jordbruk levererar idag en klimatomänskligt effektiv produktion av livsmedel. Centerpartiet vill se ett mål om fossilfritt jordbruk 2030. Samtidigt som vi vill stödja omställningen i branschen och stimulera initiativ för ett fossilfritt jordbruk, till exempel genom en klimatbonus för dem som ställer om till förnybar drift. Vi vill också premiera initiativ för att lantbruket ska kunna producera sin egen energi, potentialen är enorm för lantbruket att producera sitt eget drivmedel, till exempel med diesel från svenskodlad

raps eller genom en ökad produktion och användning av biogas för el, värme och drivmedel. En stor utmaning är dock fortfarande att minska jord- och skogsbrukets användning av fossil diesel, med bibehållen konkurrenskraft och likvärdiga villkor jämfört med konkurrentländer. Samtidigt behöver även dessa arbetsmaskiner ställa om. I takt med att lantbrukets omställning sker kan även skattenedsättningen på fossil diesel fasas ut. Vi vill också att lämpliga tekniker för ökad kolinlagring i svensk jordbruksmark ska stimuleras.

Nedsättningen av dieselskatten kan då skatteväxlas mot andra miljöersättningar och det fossila bränslet behöver ersättas med förnybart. Det är idag ett stort problem att de som vill ställa om till förnybara drivmedel får ökade kostnader, eftersom exempelvis HVO100 redan är skattebefriat och därför får sämre konkurrenskraft när den fossila dieseln skatterabatteras. Genom att ställa om till förnybar energi kan jordbrukets, och samhällets, sårbarhet minska och graden av självförsörjning kan öka.

Kristina Yngwe (C)

Ulrika Heie (C)

Magnus Ek (C)

Ola Johansson (C)

Rickard Nordin (C)

Anders Åkesson (C)

Mikael Larsson (C)